

Θ
Ξ
Α
Τ
Ρ
Ο

TZENH
ΚΑΡΕΖΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ 24 & ΠΕΜΠΤΗ 25 ΙΟΥΛΙΟΥ
ώρα 9.30 μ.μ.

"ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΛΗΡ"

Σαίξπηρ

Μετάφραση: ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΠΕΛΙΣ
Σκηνοθεσία: ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ
Σκηνικά - Κοστούμια: ΝΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μουσική: ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ
Βοηθός Σκηνοθέτη: ΒΑΡΒΑΡΑ ΔΟΥΚΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΛΗΡ: **Κώστας Καζάκος**
ΒΑΣΙΛΙΑΣ της ΓΑΛΛΙΑΣ: **Ευδόκιμος Τσολακίδης**
ΔΟΥΚΑΣ της ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΙΑΣ: **Αντώνης Αλεξίου**
ΔΟΥΚΑΣ της ΚΟΡΝΟΥΑΛΛΗΣ: **Στάθης Λιβαθινός**
ΔΟΥΚΑΣ του ΩΛΜΠΑΝΥ: **Γιάννης Νταλιάνης**
ΚΟΜΗΣ του ΚΕΝΤ: **Κοσμάς Ζαχάρωφ**
ΚΟΜΗΣ του ΓΚΛΩΣΤΕΡ: **Γιώργος Κέντρος**
ΕΝΤΓΚΑΡ (Γιός του Γκλώστερ): **Κωνσταντίνος Κωνσταντόπουλος**
ΕΝΤΜΟΝΤ (Νόθος γιός του Γκλώστερ): **Κωνσταντίνος Καζάκος**
ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ: **Αντώνης Αλεξίου**
ΟΣΒΑΛΝΤ (Οικονόμος της Γκόνεριλ): **Σπύρος Κουβαρδάς**
ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ: **Πέτρος Φιλιππίδης**
ΓΕΡΟΣ (Κολήγος του Γκλώστερ): **Κώστας Ζάπας**
ΓΚΟΝΕΡΙΑ (Κόρη του Ληρ): **Μελίνα Μποτέλη**
ΡΕΓΚΑΝ (Κόρη του Ληρ): **Φιλαρέτη Κομνηνού**
ΚΟΡΝΤΕΛΙΑ (Κόρη του Ληρ): **Λυδία Φωτοπούλου**
ΙΠΠΟΤΗΣ: **Αντώνης Αλεξίου**
ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ Α': **Ευδόκιμος Τσολακίδης**
ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ Β': **Κώστας Ζάπας**

ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ - ΙΠΠΟΤΕΣ - ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ

**Βασίλης Ανδρέου, Παύλος Βησσαρίου, Στάθης Γράφας,
Γιώργος Δάμπασης, Γιώργος Ηλιόπουλος, Μιχάλης Ιατρόπουλος,
Τάσος Καζάκος, Χρυσόστομος Μακαβέλος, Παναγιώτης Μπουγιούρης,
Δημήτρης Μυλωνάς, Νίκος Νάκος, Βασίλης Πουλάκος,
Παναγιώτης Σούκουλης, Βαγγέλης Στολίδης, Χρήστος Στρέπκος**



"Σκηνή" του κόσμου και "καθρέφτης" της ελισαβετιανής κοινωνίας κι εποχής είναι το θέατρο του Σαίξπηρ.

Μέσα απ' αυτή τη "σκηνή" παρελαύνουν βασιλείδες και λαός. Άρχοντες και δούλοι. Τύραννοι και τυραννισμένοι. Αθώοι και ένοχοι. Έντιμοι και αχρείοι. Γυναίκες και άνδρες. Γονείς και τέκνα. Άξια και ανάξια. Φίλοι κι εχθροί. Ευσεβείς και ασεβείς. Σοβαροί και γελοίοι. Μυαλωμένοι κι άμυαλοι. Αλαζόνες και σεμνοί. Λογικοί και τρελοί, με εισαγωγικά και χωρίς εισαγωγικά.

Μέσα στη "σκηνή" του κόσμου πορεύεται και μια γεροντική μορφή μιας άλλης εποχής. Κι όμως της κάθε εποχής. Πανανθρώπινη μορφή κι ας φορά, στην αρχή του δράματος, πορφύρα. Η πορφύρα είναι ένα ένδυμα, απλώς. Ξένο "σώμα" από το ανθρώπινο σαρκίο, που δωρίζεται, πετιέται, κουρελιάζεται, αρπάζεται καμιά φορά από τερατώδεις σφετεριστές της εξουσίας, ανάξιους διαδόχους. Είναι η μορφή του γερο-Ληρ, του βασιλιά. Μια μορφή, που μέσα στη "σκηνή" - "καθρέφτη" του κόσμου ευδαιμονεί, επαίρεται και γελά στην αρχή με τον "τρελό" του, τον "παλιάτσο" του, δίχως να υποπεύεται το τραγικό του τέλος. Ασυλλόγιστος, θαρρεί πως βασιλιάς αυτός δεν του μέλλεται η δυστυχία, η ντροπή, ο εξευτελισμός, τα δάκρυα. Τρελός και παλιάτσος δε θα κατανοήσει.

Κι όμως δύσμοιρος στα στερνά του, πλάνητας στη δύση του βίου του - τις ώρες που πρέπει να γαληνεύει η ψυχή του ανθρώπου για να παραδοθεί με αξιοπρέπεια στη μόνη κοινή και αναπόφευκτη για όλα τα πλάσματα μοίρα, το θάνατο - "πληρώνει" τα έργα του. Αποδιωγμένος από το βασίλειό του, το οποίο διεμοίρασε στις δύο απ' τις τρεις του κόρες, αδικώντας την τρίτη με αποκλήρωση και δίωξη από οργή για την "τρέλα" της να πει την αλήθεια και το μέτρο της αγάπης της για εκείνον, έχει στέγη του πια την "παγερή νυκτιά". Και "μοίρα" του το θάνατο. Ρούχο του τα κουρέλια μιας πορφύρας. Όλοι οι τίτλοι χαμένοι, όπως κι η δύναμή του. Ο τρελός, δε διδάχθηκε από τη σοφία του "τρελού" του. Ποιος αποδείχτηκε, απ' τους δυο τους, πιο τρελός; Ποιος μοιάζει πιο παλιάτσος απ' τον παλιάτσο; "Γιέ μου, με λες τρελό;" ρωτά με απορία τον "τρελό" του ο στερημένος την αγάπη και στοργή των παιδιών του, Ληρ. Σοφά του απαντά ο τρελός, αφού με τις αλόγιστες, δίχως μέτρο κι ορθή κρίση πράξεις του: "Όλους τους άλλους τίτλους σου τους χάρισες. Του τρελού, τον έχεις γεννηπάτος".

"Τρέλα" του Ληρ ήταν να θεωρεί πως αυτός και μόνον, οριστικά και αμετάκλητα, θα παρέμενε η ανώτατη εξουσία, διαμοιράζοντάς την εκτελεστική στις δυο του κόρες, που υποκριτικά του υποσχέθηκαν αγάπη και υποταγή, όσο θα ζει. Με την εγωπαθή, ανορθολογική ψευδαισθήση ότι οι υποκριτικές δηλώσεις αγάπης και υπακοής στην όποια επιθυμία του θα τον "θεοποιήσουν" σαν άτρωτο σύμβολο του διαιρεμένου βασιλείου, έγραψε τη "μοίρα" και το τέλος του. Τραγικό για τον ίδιο και το κράτος του.

Τι είναι, αλήθεια ο Ληρ; Ένας αλαζόνας, μέσα στους πολλούς της Ιστορίας; Ένας δυνάστης που δεν του αρκεί να κατέχει ένα βασίλειο, αλλά και να κυβερνά κατά τη βούληση και επιθυμία του τις ανθρώπινες ψυχές, τα αισθήματα και την αλήθεια τους, τόσο που να την ωθεί στο ψεύδος; Ένας μωρός, που με την θεσμική και ψυχολογική ισχύ του γεννήτορα-κτίτορα των παιδιών του, δεν κερδίζει την αγάπη τους, αλλά την επιβάλλει με ανταλλάγματα; Τόσο μωρός είναι, που δεν έμαθε ότι η αγάπη δεν είναι ανταλλάξιμη αξία; Ότι η αγάπη είναι αμοιβαιότητα και ανάγκη των ανθρώπων. Ότι η υποταγή, η υποκρισία, το ψεύδος που δηλώνεται ως "αγάπη" είναι φθόνος. Φθόνος, που αργά ή γρήγορα φέρνει δεινά. Γίνεται πράξη ολέθρου. "Όργανο" μοίρας τραγικής. Είναι ο Ληρ, ένας τυφλός άνθρωπος θύμα των ίδιων του των πράξεων; "Οικοδόμος" μιας κοινωνικής και ανθρώπινης "κόλασης", όπου κι ο ίδιος απώλεσε το αίσθημα και το μέτρο της αλήθειας και της αγάπης, αποδιώχνοντας, τιμωρώντας την αλήθεια και την αγάπη της μικρής του κόρης; Είναι ένας τρελός μέσα σ' ένα παράλογο κόσμο. Έναν κόσμο που του επιφυλάσσει - όπως σε κάθε αδύναμο - ένα οδυνηρό τέλος;

Ίσως, όλα αυτά να είναι ο Ληρ. Η έπαρση, ο εγωισμός, η ισχύς της εξουσίας του σύγχυσαν... τας φρένας. Διασάλευσαν την τάξη. Ανέτρεψαν τους νόμους της πθικής και του δικαίου. Εξόρισαν την αγάπη και την αλήθεια. Το τελευταίο είναι και το μέγιστο των λαθών του. Τα άλλα συνέτριψαν τον βασιλιά. Αυτό συνέτριψε τον άνθρωπο Ληρ. Αθώος-ένοχος ο Ληρ, άνοιξε το δρόμο στο κακό. Ατη, Ύβρις, Τίσις. Τα "συστατικά" του αρχαιοελληνικού τραγικού είδους ανατακλώνται και στον "Ληρ". Η "τύφλωσις" του ήρωα προκαλεί αλληπάλληλες συμφορές, στη γενιά του και στον κόσμο. Η αγάπη πεθαίνει (όπως η αδικημένη κόρη του στη φυλακή). Το μίσος εκτροχιάζει τα πάντα. Ο κόσμος - το βασίλειό του - στροβιλίζεται στον τρόμο. Καταρρέει, μέσα στη δίνη μιας σκοτεινής κοινωνικά νύχτας, που τυραννά και τον ίδιο τον Ληρ και άλλα τρία πρόσωπα, που ακολουθούν την τραγική πτώση του. Τον Κεντ, εξόριστο, διαπομπευμένο, χωρίς ιθαγένεια, άνθρωπο χωρίς καν όνομα πια. Τον Γκλόστερ, που τον τύφλωσαν και τον "Τρελό" που φιλοσοφεί για τα παράλογα του κόσμου. Των ισχυρών και "λογικών". Που περιπαίζει τη γελοιοπότη του "μεγαλείου", αλλά συμπονά τον ξεπεσμένο Ληρ. Συμπορεύεται, μοιράζεται τη "μοίρα" ενός "λογικού" που αρνιόταν να συνειδητοποιήσει ότι ο φεουδαρχικός κόσμος του είναι αυτοκαταστροφικά τρελός. Ένας τρελός, που αντί της σκούφιας του τρελού, φορά την κορώνα της απολυταρχίας. Μα η Ύβρις, κάποτε, τιμωρείται...

Θ
ε
α
τ
ο

TZENH
KAPEZH

